

► **Nieuw bedrijf Proof brengt praktijk en onderzoek bij elkaar**

‘Robots die ’t werk doen? Alleen ’n kwestie van tijd’

Drie ondernemingen beginnen in Honselersdijk samen het nieuwe bedrijf Proof. Ze brengen dagelijkse (tuinbouw) praktijk en onderzoek bij elkaar. „We zijn hier een soort probleemoplossende innovatiefabriek.”

Rien van den Anker

Honselersdijk

De hal achter de ingang bij Proof is als een glazen, sfeervolle kruising tussen een vergader- en werkruimte. Prettige stoelen, hoge krukken bij statafels, forse, groene planten. Het personeel luncht hier ook. Dit is de praatplek waar werknemers en klanten open en lang sparren en discussiëren. Over problemen en vooral oplossingen die ze in de praktijk tegenkomen. „We hebben hier nogal wat Willie Wortels die met kwekers hun problemen uitpraten. Die er vanuit een heel ander perspectief naar kijken. Hier raken onderzoek en dagelijkse praktijk elkaar.”

Proof bestaat uit drie bestaande bedrijven. Het eerste is Hortitech, waar de broers Pim en Perry van Adrichem directeur zijn. Metazet is in handen van hun neef Luke. Het derde bedrijf is Harmoniz waar Paul van Dijk de scepter zwaait.

Geheel vernieuwd

Hortitech is een kennis- en onderzoeksbedrijf en Metazet richt zich op het bedenken en produceren van kasseninrichting en logistiek van teeltsystemen. Harmoniz is een veredelingsbedrijf, gespecialiseerd op tomaten. „Met z’n drieën zijn we complementair aan elkaar, bij Proof komen we samen”, vertellen de neven Perry (35) en Luke (41).

Vanaf september huist het trio in een geheel vernieuwd complex van een vroegere lisianthuskwekerij van 1,6 hectare aan de Dijkse Gantellaan. Er is veel aangepast. De mo-

▲ Luke en Perry van Adrichem in de gang met afgescheiden onderzoekskassen. „We zitten tussen de onderzoekswereld en de commerciële praktijk.” FOTO THIERRY SCHUT

derne overlegruimtes zijn reeds genoemd. Ook de kas gaat op de schop. De vroegere bloemenzee is verdwenen. Naast het middenpad is de kas, aan beide zijden van het middenpad, verdeeld in 25 aparte ‘glaskamers’.

De oppervlaktes verschillen. Sommige glaskamers tellen slechts enkele tientallen vierkante meters. „In die binnenkassen worden nu al aparte teelten uitgevoerd. Dat zijn de proefruimtes waarin na het creatieve denkproces het product

wordt uitgeteeld”, legt Perry uit. „Ze zijn onderling volledig van elkaar afgescheiden, bijvoorbeeld qua water en verwarming, maar ook qua hygiëneregels.”

Luke legt uit dat nadat een kweker zijn problemen, zowel over teelten als logistiek, bij hen op tafel heeft gelegd, de denktank van Proof aan de slag gaat. Als ware uitvinders proberen ze oplossingen aan te dragen. Niet alleen bij de tomatenteelt, maar ‘bij alles wat onder glas groeit’.

Dan blijft het niet bij praten, maar worden in het bedrijf teelten in het klein nagebouwd en getest en wordt ermee geëxperimenteerd. „We zitten dan tussen de onderzoekswereld en de commerciële praktijk, dan zijn we een soort probleemoplossende innovatiefabriek. Zoiets kan tien weken duren. Maar als het nodig is, zelfs twee jaar.”

In de huidige tuinbouw staat ook de robotisering voor de deur. Waar

de ontwikkelingen ongelooflijk hard gaan, zo weten ze. En beiden benadrukken dat arbeid onbetaalbaar wordt. Dat een kweker met een jaarlijkse loonstijging van een euro per uur zo kan uitrekenen hoelang hij het financieel nog kan volhouden. „De ontwikkelingen op dat gebied gaan zo snel dat het een kwestie van tijd is voordat robots groten-deels arbeidsmigranten gaan vervangen.”

Autonoom telen

Vandaar dat het bedrijf ook zelf experimenteert met het zogenoemde autonoom telen waarbij het product in de kas zo veel mogelijk mechanisch, digitaal of met robots wordt begeleid en ‘verzorgd’. Daarnaast werkt Proof ook aan eigen onderzoeken om te telen op water in plaats van substraat.

Het Lierse concern Priva is officieel partner van het bedrijf.

We hebben hier nogal wat Willie Wortels die met kwekers hun problemen uitpraten

– Perry (35) en Luke (41)